

20.12x22.89	1	עמוד 19	ישראל היום! - כותרת	13/10/2020	74766996-4
חאגנס - הוצאת ספרי - 25910					

האיש הגדול מן החלומות:
פרידה מהסופר יהושע קנז

19

יהושע קנז הלך לעולמו

אחד מענקי הספרות העברית, מי שכתב ספרי מופת כמו "התגנבות יחידים" ו"מחזיר אהבות קודמות", נפטר בגיל 83 לאחר שנדבק בקורונה

עמר לחמנוביץ

הסופר והמתרגם יהושע קנז, אחד מענקי הספרות העברית מאז קום המדינה, הלך לעולמו בגיל 83. קנז, שהיה תגורר בשנים האחרונות בדירור מוגן, נפטר לאחר שנדבק בנגיף הקורונה. בשינוטיו אלה הוא לווה במסירות על ידי אחיו, חיליק גלס, ושני אחייניו.

יהושע קנז אחראי לכמה מספרי המופת של הספרות המקומית, ובהם "התגנבות יחידים" (1986) ו"מחזיר אהבות קודמות" (1997). לצד תשעה רומנים וקובצי סיפורים, הוא אף תרגם עשרות יצירות מספרות העולם, ובהן ספרים של גוסטב פלובר וז'ורז' סימנון (מצרפתית) ושל ג'מ. ג'מ. קוטזי (מאנגלית).

צילום: GettyImages "חי תמיד כאחד האדם". קנז

עם עלי מודה ומיקי גורביץ'. הוא מספר כי קנז תיאר את עצמו כ"אדם צדדי", ואומר כי "חי תמיד כאחד האדם, בצריבוריות מצומצמת מאוד של אנשים. הוא היה קשוב מאוד לידידיו, ומסייע להם בכל מה שניתן".

גרין מודה כי ראה בספרות של קנז איכות יוצאת דופן. "כתיבתו נשענה על תיאור יפה של אירועים שיצרו פיוטיות. הוא כתב 'כמו שצריך': פשוט פשוט שהתלכד לכדי משהו מופשט ומורכב. זה דיבר אלי ואל רבים אחרים. בנוסף, אהבתי מאוד לקרוא את תרגומיו כי זה היה רווח כפול – גם קראת סופרים גדולים כסימנון ופלובר, וגם פגשת בעברית הנפלאה של קנז. הוא אדם שמאוד השפיע על חיי ואני שמח בליבי שזכיתי להכירו".

העורך הספרותי הוותיק חיים פסח אמר לאחר לכתו של קנז: "יש סיפור של סרוונטס שנקרא 'הפרקליט זכור כית' על אדם שחשב שהוא עשוי זכור כית. יצירת מופת שכמעט לא ידועה אצלנו. קנז היה אדם מאוד שפוי, ממוקד, ומדויק. אבל תמיד שמר מרחק, גם מהכי קרובים לו. מין מרחק דמיוני, כמי שחייב לשמור על עצמו במשנה זהירות – שלא יתנפץ לרסיסים".

שר התרבות והספורט, חילי טרופר, מסר אתמול: "הצטערתי צער עמוק למשמע הבשורה על מותו של הסופר יהושע קנז כתוצאה מנגיף קורונה. קנז תרם רבות לעולם הספרות. יהי זכרו ברוך".

הלווייתו של קנז התקיימה אתמול בערב בבית העלמין ירקון.

באחרית הדבר לספרה "הם דיברו בלשונם" (הוצאת מאגנס, 2016), העריסק בפואטיקה של קנז, קישרה חוקרת הספרות המנוחה נעמה צאל את הכתיבה של קנז להגותו הפסיכואנליטית של דונלד ויניקוט, שעוסקת ב"חוויה של להיות לבד בנוכחות מישהו". "קנז יודע להיות לבד עם הדמות שלו", כתבה צאל, "לא את הכל הוא מכיר בה... הוא לא חבר של הדמות שלו. הוא רק שכן שלה: בתוך שביין קיר חוצץ שחוסם כל גישה, לבין ביקורים קצרים בתוך גבולות הגזרה של פנימיותה".

וכך, כמדומה, ניצב המספר של קנז כבבואה של דמותו שלו עצמו – כסופר שחיצוני לספרות ובאותה עת מרזכוי בתוכה. יוצר הקולנועי איתן גרין, שהתיידד עם קנז לאחר פגישה בהקינות סרטים בדירתו של דוד פרלוב, היה מבלה איתו בארוחות צהריים יחד

סת. הוא שמר על חוג ידידים מצומצם והתפרנס במשך 30 שנה כחבר מערכת בעיתון "הארץ", כעורך לשוני ובהמשך כעורך המוסף "תרבות וספרות".

הספרות של יהושע קנז מתאפיינת במבט ריאליסטי של אדם בודד, הבורח את הסביבה בהרהור אירוני, שיש בו תמיד עומק פילוסופי קיומי כלפי האחרים. המבט הזה נע בין השתאות של עובר אורח ברחוב לבין התבוננות חשאית, מבעד לתריס מוגף או חרך ברלת, כפי שניכר ברומן הזיקנה המפורסם שלו "ברוך אל החתולים" (1991), בסיפוריו הקצרים בקובץ "דירה עם כניסה בחצר" משנת 2008 וגם ב"מחזיר אהבות קודמות", שזכה בשנת 2003 לעיבוד קולנועי חופשי של עמוס גיי תאי בסרט "עלילה". גם "התגנבות יחידים" זכה לעיבוד קולנועי ב-2010 על ידי הבמאי דובר קוסאשווילי.